

Labyrint lásky

(Karel Engelmuller)

Karel Engelmuller ve svém literárním vývoji postupuje pomalu od drobných, nejednotně vykreslených povídek k hustším a jednotnějším líčením erotických záhad. Používá životný, dramatický, vášnivý spád, kterým vykresluje taje lásky. Psychologie těchto povídek je střízlivá a propracovaná, autor má smysl pro detailní realistické vnímání. Povídky se odehrávají vesměs v poetických pražských částech, ale také v exotických přímořských krajích.

Hrdinové povídek povětšinou kolísají mezi vztahem na jednu noc, který je plný vášně a nebezpečí, a melancholickou vzpomínkou na první lásky, ke kterým už nenajdou cestu zpět.

Láska je v povídkách Karla Engelmullera pojata jako autonomní mocnost a ostatní zájmy jsou odsouvány do pozadí. Láska je tu cit izolovaný, vyrvaný z ostatních souvislostí života, tím však v sobě vždy nosí jakýsi zárodek zmaru. Jeho postavy prožívají neukojitelný vír lásky a vášně: *"Stravují se ve vlastním ohni, tak že na konec rozchod mívá bezmála ostřejší půvab, než-li prvé setkání."* Autor je velice vkusný a jednoduchý vypravěč, má cit k psychickému odstínu a smysl pro náladovou melodičnost. Rád mluví harmonickými gesty a tvoří krásné vytržené pozy. Snaží se postihovat, co který předmět má pro nás jedinečného a význačného. Ostře vykrajuje siluety věcí, tvoří obrazy nové, ozvobozené z každodenní nudy a otřelosti.

"Škoda by bylo, kdyby hladkost fabulační, jíž Karel Engelmuller nesporně vládne, anebo jeho snadno podlehlá lyrická něha odváděla jej od dosavadního úsilí."

Autor si udržuje odstup, staví pomyslnou zeď mezi sebe a subjekt literárního díla, tím se od něj odděluje. Nevkládá do povídek svůj vlastní niterný život, ale zabývá se spíše pocity člověka obecně, které ho nutí, aby se zastavil nad tragikou marné lásky (Pohřbené vášně), aby diskrétně popsal tragiku ženy, která věčně žízní po lásce (Magda), nebo aby se zamyslel, se sklonem k moralismu, nad labyrintem a zašlým rájem první lásky (V bouřlivé noci, Byl to jen sen).

Pouze vynalézavost látková značně pokulhává, a to především v kompozici delších povídek, kde autor špatně kombinuje motivy šťastné lásky, naděje a zklamání.

Tomáš Jelínek
342404